

Број: 01- /23
Сарајево: године

ПРЕДСТАВНИЧКИ ДОМ
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
n/r предсједavajuћег

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
ПАРЛАМЕНТАРНА СКУПШТИНА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
SARAJEVO

PRIMLJENO: 22-05-2023			
Организациона јединица	Класификациона ознака	Редни број	Број прилога
01-	50-1-	1130/23	

У складу с чл. 170. и 171. Пословника Представничког дома Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19 и 53/22) постављам слjedeће

**ZASTUPNIČKA PITANJA ZA
MINISTARSTVO ODBRANE BOSNE I HERCEGOVINE**

- Када је и на основу којег акта Министарство одбране Босне и Херцеговине донijело одлуку о финансирању изградње Музеја HVO-а (Војног музеја) на мјесту на којем је од 1992. до 1994. године био логор за Бошњаци „Heliодром“, у којој је данас смјештена касарна „Станислав Баја Краљевић“ у Mostaru?
- Да ли је тачна информација да је Министарство одбране Босне и Херцеговине потписало Меморандум о разумијевању са Удругом носитеља ратних одлијча HVO FBiH о реконструкцији зграде касарне „Станислав Баја Краљевић“ у којој је прије 20 година био логор за Бошњаци? Ко је донио одлуку о потписивању и ко је у име Министарства одбране Босне и Херцеговине потписао наведени Меморандум?
- Колико новца је планирано да се издвоји из Буџета Босне и Херцеговине за изградњу Музеја HVO-а у згради у којој је, како је у пресудама утврдио Хашки трибунал, од 1992. до 1994. године био логор за Бошњаци „Heliодром“?
- Располаже ли Министарство одбране информацијом колико новца је планирано да буде издвојено за изградњу истог Музеја из Буџета Републике Хрватске?
- Да ли је Министарство одбране Босне и Херцеговине у доношењу одлуке консултирало све заинтересираних стране, нпр. удружења логораша чији су чланови мућени и били затоћени у логору за Бошњаци „Heliодром“?
- Хоће ли Министарство одбране Босне и Херцеговине поништити ранију одлуку и зауставити финансирање изградње Музеја HVO-а те исто тражити од Владе Републике Хрватске, односно Министарства хрватских бранитеља Републике Хрватске?

Obrazloženje

„Heliodrom“, nekadašnji vojni kompleks JNA u južnom dijelu Mostara, bio je zatočenički centar za Muslimane, odnosno Bošnjake od septembra 1992. do aprila 1994. godine, kako je 15. aprila 2013. godine zaključio Haški tribunal u presudi predmeta „Prlić i ostali“ (IT-04-74-T; dostupno na: <https://www.icty.org/bcs/case/prlic>).

„Heliodrom“ je, prema istoj presudi, bio dio čitave mreže zatočeničkih centara koju je osnovao HVO i u zatočeništvu držao hiljade osoba muslimanske nacionalnosti, ne razlikujući civile od vojnika. Zatočenici na „Heliodromu“ su brutalno mučeni, podvrgavani zlostavljanju i izuzetno teškim patnjama, a posebno teški uvjeti vladali su u samicama na Heliodromu. Osim toga, prisiljavani su da obavljaju opasne radove na liniji fronta i korišteni kao živi štit, pri čemu je jedan broj zatočenika ranjen ili poginuo u razmjeni vatre.

Haški Tribunal je u presudi „Prlić i ostali“ utvrdio da je sukob između HVO-a i Armije Republike Bosne i Hercegovine (ARBiH) u periodu od 18. novembra 1991. do aprila 1994. bio „međunarodni sukob“ i da se iz „dokaza vidi da su se snage hrvatske vojske borile zajedno sa pripadnicima HVO-a protiv ABiH, a da je Republika Hrvatska vršila opštu kontrolu nad oružanim snagama i civilnim vlastima najprije Hrvatske Zajednice, a potom Hrvatske Republike Herceg-Bosne“.

A 30 godina poslije „međunarodnog sukoba“ mediji su objavili da se u zgradi „Heliodroma“, na mjestu logora i stradanja Bošnjaka, iz Budžeta Republike Hrvatske sufinansira izgradnja Muzeja HVO-a. Uz to se cinično obrazlože da se „radovi na rekonstrukciji zgrade, podignute za vrijeme Prvoga svjetskog rata, obavljaju u zakonski definiranim okvirima za zgrade kulturne baštine“ te da će muzej „kroz kulturni turizam ponuditi vrijedne povijesne izložke usmjerene na obogaćivanje identiteta i pomoći da se evociraju uspomene na dane ponosa i slave“.

Nevjerovatno je i to da je planirano da se za ovu namjenu dio novca osigura iz Budžeta Bosne i Hercegovine, odnosno Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine.

Sve zajedno je neviđeni nastavak ponižavanja žrtava, uz višedecenijsko onemogućavanje postavljanja tabli na mjestima na kojima su 1990-tih godina bili logori za Bošnjake (u Dretelju, Gabeli, Ljubuškom, Heliodromu, logoru „Vojno“, Koštanoj bolnici u Stocu itd.).

U skladu s članom 171. st. (2) Poslovnika Predstavničkog doma odgovor u pisanoj formi mora se dostaviti u roku od 30 dana od dana kada je pitanje dostavljeno onome kome je upućeno.

Zakonom o parlamentarnom nadzoru („Službeni glasnik BiH“, br. 25/18) propisane su sankcije za neodgovaranje na poslanička pitanja (član 64. stav (1.) tačka a) i b) Zakona).

S poštovanjem,

ZASTUPNICI PS BiH

Safet Kešo

Šemsudin Mhemedović